

[Paabøl.]

finder det praktisk at konvertere de pantebrev, man har, til aktier.

Nu har man efter lange og trange forhandlinger med skattemyndighederne opnået en ordning, således at man ikke skal tage det fulde beløb til indtægt, men man skal, hvad enten man får aktier eller pantebrev, have lov at optage dem til den øjeblikkelige værdi.

Så går tiden; der sker en sanering af byggeriets økonomi igennem afdrag o. s. v., og efterhånden vågner dette tilgodehavende op til sin fulde værdi. Så bliver håndværkerne, hvis de sælger deres aktier og tjener på dem, naturligvis beskattet af den fortjeneste, de derigennem opnår. Det er naturligvis et modstykke til, at de i første omgang kun er blevet beskattet af den øjeblikkelige værdi.

Men hele den udvikling vil ikke være mulig under den ordning, man nu foreslår; man vil ikke kunne konvertere til aktier med den pålydende værdi, som håndværkerne har til gode. Bestyrelsen vil ikke med nogen som helst ret kunne erklære, at disse tilgodehavender er pari værd. Det er så meget mere uheldigt, som hele byggeriets finansiering og økonomi er indarbejdet i og ligger i et ganske fast leje. Der er ingen som helst betænkelighed forbundet med, at man konverterer disse tilgodehavender til pari, for der er ikke i byggeriet andre kreditorer; der er ikke fremmede kreditorer; det er en fast kreds af håndværkere og leverandører, som står tilbage. Der er ingen, der bliver skuffet ved det, og det vil besværliggøre byggeriets forhold, hvis man gør indgreb deri.

Jeg må sige, at jeg synes, dette lovforslag er dårligt forberedt og dårligt motiveret, og det tiltrænges i høj grad, at man i udvalget foretager en kulegravning af de problemer, der rejser sig med hensyn til disse spørgsmål.

Rasting: Det foreliggende lovforslag om ændringer i aktieselskabsloven er formentlig foranlediget af det røre, der har været om de såkaldte tomme aktieselskaber efter retsagen mod Danish Milks bestyrelse og direktion, den sag, der jo netop er pådømt ved østre landsret med frifindelse. Det vil

erindres, at man fra anklagemyndighedens side ved landsretten lod tiltalen falde med hensyn til selskabets forhold i henseende til overtagelsen af et sådant tomt selskab, efter at overregistrator ved aktieselskabsregisteret havde afgivet en nærmere redegørelse for aktieselskabsregisterets praksis vedrørende og syn på overtagelsen af såkaldte tomme selskaber. Det var i hvert fald klart, at begrebet „et tomt aktieselskab“ ikke er noget skarpt defineret begreb, hverken med hensyn til sine forudsætninger eller sine retsvirkninger, og det må vel i og for sig siges at være naturligt, at handelsministeriet har ønsket at få dette problem sat under debat og gennem lovgivningsmagts medvirken søge en afklaring heraf.

Samtidig har den højtærede minister imidlertid benyttet lejligheden til at foreslå en række andre bestemmelser, hvorved man på en meget radikal måde bryder med de regler, under hvilke aktieselskabsformen hidtil har kunnet virke, idet der foreslås indgreb i private aktieselskabers forhold ved krav dels om offentliggørelse af regnskaberne, dels om offentlig adgang til aktiebøgerne, uden at der gives nogen dybere saglig begrundelse for disse foreslåede ændringer.

Når man står over for reformer af den gældende aktieselskabslov, tør man og bør man principielt minde om den fremherskende, ja, uundværlige rolle, som aktieselskabsformen spiller i vort økonomiske system. Hvor der er tale om løsning af større økonomiske opgaver, kommer aktieselskabsformen uvægerligt ind i billedet. Derigennem fremmes koncentrationen af spredte kapitaler, og man muliggør gennemførelse af stordrift; og aktieselskabsformen står i nær pagt med nutidens krav om rationalisering. Grundlaget er — som det blev fremhævet af det ærede medlem hr. Holger Eriksen — det begrænsede ansvar, som er aktieselskabets særkende, en begrænsning, der tillader det kapitalinvesterende publikum at indskrænke sin risiko til de fastsatte indskud. Uden denne ansvarsbegrænsning kunne produktionslivet overhovedet ikke påregne nogen væsentlig deltagelse fra de store anonyme kredse af usagkyndige sparere. Også i de mere beskedne private aktieselskaber gør dette hensyn sig gældende;